

KULTURÁLIS BEMUTATÓ

A jubileumi ünnepségekre érkezett vendégek tiszteletére adtak műsort a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a József Attila Tudományegyetem művészeti csoportjai. Az Auditorium Maximumban lezajlott műsort a Szécsi József által vezényelt egyetemi énekkar nyitotta meg. Színvonalas műsorukból is kiemelkedett a bravúrosan — vezénylés nélkül is — előadott Bárdos Lajos mű. Az egyetemi táncscsoportok Felföldi László és Link Márta betanításában előadott műsora csak fokozta a közönség lelkesedését. Közönségsikert aratott a JATE táncscsoportja által előadott molnártánc. Felülmúlta ezt nehézségében

az Orvostudományi Egyetem táncosainak régről ismert produkciója a bátaí üvegestánc és a botoló. Igaz, néhány bot a földre került, de ez nem rontotta az est hangulatát. Az Orvosegyetemisták Kerek Attila által vezényelt kamarazenekara Mozart Kis éji zenéjéből játszott részlettel járult hozzá az est sikeréhez. Az Egyetemi Színpad által előadott Radnóti-emlékműsor az elmúlt évek során sokat változott, és ez a mostani variáció nem tűnik a legsikeresebbnek. Mindezek ellenére úgy véljük az egész est jó betekintést nyújtott hallgatónk amatőr művészi törekvéseibe.

D. G.

Vita egy bemutatóról

A Stúdió Színpad első bemutatója meglehetősen megosztotta a közönség véleményét. Egyesek lelkes elismeréssel, míg mások az Egyetemi Színpad korábbi produkcióira emlékezve inkább fanyalagva fogadták az előadást. Miután a színpad vezetői felhívásukban elsősorban az egyetemi hallgatók véleményét, támogatását kérték, szerkesztőségünk kétféle véleménynek is fórumot biztosított.

Elektra — tragédia, műalkotás

A Szegedi Egyetem október 8-i számában megjelent G. Kiss Magdolna által írt kritikával vitakoznék (Elektra-modell, kérdőjelekkel), illetve ennek kapcsán mondanám el véleményemet az Egyetemi Stúdió Örök Elektra produkciójáról.

A színműről én is kifejték egy-két elmarasztaló megállapítást, ezek közül kettőt Kiss is említett. A Geyer Florian-dal minden odallósága ellenére, a nem sokkal előtte bemutatott Jancsó-film hatására szerintem is — a rendező jó értelemben vett elkötelezettségének manifesztálásán túl — az átvételen való „rajtakapás” kaján, vagy dühös érzése miatt helytelen irányba vihette a néző képzetét, gondolatát. A Petőfi és Guevara nevét egy szintre hozó folyosói előjáték jelenthet problémát — annál is inkább, mert más nevek is elhangzottak — s kérdéses, hogy ez a bizonyos szempontból kitégításhoz és általánosításra törekvés a túlzott terhelés miatt nem jelent-e kiüresedést. A színészek darab végi taps-fogadása a megoldatlanság érzését keltette. A tettség-nyilvánítás mellőzésének igényét nem belátható módon közvetítették a nézőkhöz. Ezek voltak a darabban, az előadással szembeni oppozícióim. Lényegesebbnek tartom az említett kritikával szembeni oppozícióimat. Úgy érzem, hogy ha egy új modellt esetleg nem is sikerült megalkotniuk az írónak, szerkesztőknek, de egy új és jó tragédiát, színművet sikerült konstruálniuk. (A műalkotások stílizáltságuknál fogva általában bizonyos modell-teremtők ugyan, de hogy a permanens forradalmiság modelljét — nevezzük így — megkonstruálta-e a produkció, ez esetleg kétséges. Ennél többet is adott, éppen mért műalkotás, de ezt pontosan talán nem. A mű kifejezi a permanens

forradalmiságot, de hogy ennek a gazdag tartalmú fogalomnak olyan adekvát művészi kifejezése, amely modellt válik, — (nem bizonyos.) Az „eredeti” Elektra és Antigone szituáció családcentrikus etikusságát a társadalmi etika szintjéig tágitotta az Örök Elektra. Mégpedig szerintem hiteles, immanens műalkotás benyomását keltve. A mozaik- és frázis-szerűség nem éreztem.

A színpadi teljesítmény egy autentikus szöveget hozott létre, amely bennem a jól komponáltság és az egyszerű — tehát nem részenkénti — zártság „illúzióját” szülte. A leírt szöveget elemző filológusi precizitás talán zökkenőket és erőszakot fedezhetne fel, de erről sem vagyok meggyőződve. Az előadás azonban szerintem „egységes szövegű” volt. Margittay Ági alakítását meggyőzőnek, nagy színészi teljesítménynek tartom. A rá-épített darab az ő állandó, atmoszférát teremtő jelenléte miatt lett értékes. Tolnai Miklós a többiekétől kissé eltérő játéka ellenére is jó volt. Azok voltak társai is, Dunai Tamás, Fehér Ildikó, Pálffy Katalin, a nép és a lánzdások megszemélyesítőinek szerepében színrelépők is.

Komoly, figyelemre méltó munkának tartom az Örök Elektra-t. És azt gondolom, hogy nincs szükség semmiféle Oriáccsecsemő-nosztalgiára. Ha ezek a kritikai észrevételek helyesek, tehát a

— Rajta dühög az egész egyetem.

Számomra ezzel a mondatlall vette kezdetét az egyetemek ötvenéves fennállása alkalmából rendezett ünnepségsorozat.

— Rajtam? Mit csinálhattam, már megint? — És eszembe jutott valamennyi, a pályán elkövettem. A felcserélt rangok, a tájékozatlanságot eláruló sorrend a protokoll, a doktorátusuktól megfosztottak és a doktorátussal felruházottak sora, a tanszék-

színmű szerkezete, a színészek játéka tartalmas, jó: az Egyetemi Stúdió tevékenységéhez csak további sok sikert kívánhatunk, s mostani teljesítményük-höz gratulálhatunk.

BALOGH TIBOR

Szakadékok

Magyar professzor látogatása ürügyén

A tél végén jelent meg a Valóság egyik számában Magyar Imrének, egy, az orvostanhallgatók általános intelligenciájával foglalkozó írása. Magyar Imre a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. számú Belgyógyászati Klinikájának igazgatója, hazánk egyik vezető belgyógyásza. Petrányi Gyulával együtt írt vaskos belgyógyászati könyvét minden orvostanhallgató, az említett cikkét is sokan, szépirodalmi alkotásait (a közelmúltban megjelent Ruth c. könyvét, a Kozmikus sértődést, a Korányiakról írt könyvét, a Tanulságos utazást) valamivel kevesebben ismerik.

Öt hívtuk meg szeptember 30-ra egyetemünk klubjába, — egy nagyszerű előadást várva, hallgatótársaink részvételével egy nagyszerű vitát remélve. Az előadásban nehéz lett volna csatlódni. Magyar Imre a két Korányiról beszélt. Mondatai — a személyes szimpátián túl — a megszámlálhatatlan forrásmunkát, levelet, könyvet, beszélgetést, élményt tükröztek sajátos könnyed humorral megtűzdelve. A bevezetőben röviden összefoglalta mindazt, amit az orvostudomány a Korányiaknak köszönhet. Ezt életrajzi ismertetés követte. Sokunk számára ekkor világosodott meg a Korányi iskola... egy nagyszerű, ma már utópisztikusnak tűnő világ, egy klinika, ahol az annyit emlegetett két könyvet — a természet-tudományos és a humán — csodálatos egységben volt jelen.

Megtudtuk, hogy a Korányi klinikán három vonósnegyes is működött. Maga Korányi is játszott az egyikben. Balatonfüredi nyaralójában — a legtöbbször szerény ebédeknel — mindig valami fenkőlt hangulat uralkodott. Szóba került itt Spinoza filozófiájától kezdve Wagner zenéjén át minden! — Nem kis nosztalgiával említi ezeket Magyar Imre. Ülünk és hallgatunk.

Előttünk egy elkápráztatón nagy ember, akit valahol elérhetetlen magasságban érzünk magunk felett. A csúcs — gondoljuk. S ő, ugyanígy tekint az egykori Korányiakra, a Korányi iskolára — a soha vissza nem hozhatóra, a soha meg nem ismételtetőre.

Magyar professzor elhallgat. Érezni a csendben, hogy még nincs vége, még folytatná, még küzdenek benne az emlékek és a mértéktartó jelen. Vár. Várja kérdéseinket, a bennünket érdeklő eseményekről, hogy saját tapasztalatait összevesse a miénkkel. A vita nehezen indul meg. Végül az első kérdést ő teszi fel:

— Ki látta a tv-ben tegnap este ezt és ezt a darabot?

— Egy negyedéves lány állt fel közülünk és a kissé elfogódott hangon is, de értelmesen mesélt személyes élményeit. Lassan elkezdődik a beszélgetés. Magyar professzor szóba hozza a saját cikkét. Elmeséli azt a személyes élményét, ami a felmeres kérdéseinek összeállítására előtt elgondolkodtatta. Beszélgetései közben jött rá arra, hogy szakadékok van közöttük és a hallgatói között. Ő egy más, egy olyan nyelven beszél, ami fiatalabb kollégái, hallgatói számára nem közerthető. Utalásai, mitológiai példái, az idegen szavak, amelyeket használ, nem teszik érthetőbbé mondanivalóját, nem teszik meggyőzőbbé beszélgetéseit, előadásait,

hanem elszakítják, eltávolítják, szakadékokat képeznek közöttük és hallgatóságuk között.

Mi tehát az a nyelv, amit értenek? A régi, úgynevezett humán műveltség kihalóban van. Helyébe lépett-e a természettudományos műveltség? Erre volt kíváncsi és ezért állította össze a később sok vitát kiváltott, félreértelmezett kérdéseit. Ezeknek tájékozódás lett volna a céljuk, de sokan mérce nélkül tekintették és erről az oldalról valóban támadható. S hogy mércevé lett, abban önmagát is hibásnak érzi.

Hozzászólások következnek. A hangulat nem forrong, közös nyelv nem alakul ki. A szakadékok inkább mélyültek és most már e hallgatóság között is. A felszólalók inkább védekeznek. Anyagi lehetőségek, sikerélmények hiányát hozzák fel mentegető érvként.

Pedig Magyar professzor nem ezt várja tőlünk.

— Hiába gyenge a középiszkolai képesség, ha valaki művelődni akar, soha nagyobb lehetősége erre nem volt, mint ma. Önök emberekkel foglalkoznak. Dolgozni fognak az emberért. Kötelességük megismerni őket. Látni fogják számtalanszor rendelőlükben Goriót apót, Coperfield Dávidot és a többieket — mondja.

Megszívlelendők ezek a gondolatok. De hogyan tudjuk megvalósítani? Például úgy, hogy meghallgatjuk Magyar Imre professzort és feldidzünk emlékeztünkben előadását.

DERVADERICS JÁNOS — KÁSLER MIKLÓS

Pályázati felhívás

A SZOTE KISZ Bizottságának tájékoztatói munkacsoportja pályázatot hirdet újság embléma készítésére. A következő számtól kezdve az orvosegyetem a Szegedi Egyetem című lap keretén belül önálló oldalt kap. Szeretnénk ha ennek az oldalnak külön emblémája lenne. Pályázni lehet minden olyan tervvel és kész pályamunkával, amely egyetemünket és annak tevékenységét, célkitűzéseit szimbolizálja. A sikeres pályamunkákat jutalmazunk. Pályamunkákat küldjétek be a KISZ Bizottságra a tájékoztatói munkacsoport címére (Szeged, Beolaiannisz u. 5).

Beadási határidő: november 15.
SZOTE KISZ Bizottságának
Tájékoztatói Munkacsoportja

Hírek

■ Sokak kérése teljesült szeptember közepén, amikor a Klinika-parkban megnyitott a Szegedi Városerőltető Szövetkezet büféje. A klinikák betegei és dolgozói, valamint az egyetemi hallgatók így a közelben szerezhetik be italukat, de a büfé üdítő italokat és élelmiszer is árul.

● A SZOTE KISZ-bizottsága október 28-án, a természeti klinika előadótermében tartja meg az Egyetemi Fórumot. A fórum témája ezúttal a KISZ KB kongresszusi levele, valamint tantervi reformok megvitatása.

■ Egyetemünk kollégiumaiban mindenütt megindult a sportélet. Október betedik példál az Apáthy és a Hugonnai Kollégium „amazonjait” mérték össze erejüket a futball-pályán.

● A közelgő KISZ-kongresszus tiszteletére egyetemünk KISZ-bizottsága pályázatot hirdetett „Jobb munkával, nagyobb tudással a szocialista Magyarorszáért” címmel. A pályázat feltételeit egy írásbeli tájékoztató keretén belül ismerheték meg a hallgatók. A pályamunkák beadási határideje egyébként november tizenötödike.

De ki venné, ki vehetné mindezt észre, amikor az első oldalon ott díszeleg a rektorok elcserélt aláírása éppen ezen az ünnepi napon, amikor mindenki kihúzza magát és feketé ruhába, meg tisztességének felvényeibe öltözik.

Mi is szeretnénk volna kihúzni magunkat, és felvenni ünnepi ruhánkat. Csak-hogy a szép fekete ruhára ráömlött a vörös bor. Most tehát ott állunk mindenki szemelátára pecsétes ruhában. Lehetünk volna elővigyázatosabbak? Bizonyára, ha nem odalépünk, ahol a borospohár van, s ha időben elugrunk onnan, ahol valaki éppen a könyökével meglöki a poharat. Így azonban mit tehetünk? Tudomásul vesszük, tudomásul veszem, hogy rajtunk, rajtam nevet az egész egyetem. És bízunk benne, hogy az ünnepnapokkal együtt ez is elmúlik.

F. J.

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Felsőbb szerkesztő: Fenákel Judit. Szerkesztőség: Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kiadásért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója, Kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-502. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda